

Postavenie centrálnej banky po zavedení eura

z pohľadu bývalého člena Bankovej rady NBS, ktorý sa intenzívne podieľal na zavádzaní spoločnej meny a následne sa zúčastňoval na rokovaní Rady guvernérov ECB v pozícii alternáta guvernéra NBS

Slovenská republika sa od 1. januára 2009 stala v poradí 16-tým členom eurozóny. Slovensko splnilo všetky nevyhnutné kritériá. Počas prístupového procesu bola Národná banka Slovenska primárne zodpovedná najmä za kritérium cenovej stability a za kritérium stability výmenného kurzu. V záverečnej fáze bola banka azda najviditeľnejšia pri distribuovaní novej hotovosti a postupnom sťahovaní korún, ale okrem toho musela riešiť množstvo technických problémov a detailov.

Po vstupe do eurozóny prestala Národná banka Slovenska realizovať nezávislú menovú politiku. Menovú politiku dnes stanovuje jednotne pre všetky krajiny eurozóny Európska centrálna banka. Na rozhodovaní o nastavení menovej politiky pre celú eurozónu sa, samozrejme, zúčastňuje guvernérom NBS, ktorý sa stal po 1. januári 2009 členom Rady guvernérov ECB.

Už v rámci Európskeho systému centrálnych bánk sme sa podieľali na práci ECB v rámci existujúcich výborov a ich pracovných skupín, ktoré sa týkajú takmer všetkých činností Národnej banky Slovenska. Vstupom do eurozóny sa práce v týchto výboroch a pracovných skupinách ešte viac zintenzívnili.

Samotným vstupom sa však nedostala napríklad analýza slovenského makroekonomického prostredia do úzadia. NBS naďalej venuje pozornosť vývoju makroekonomických ukazovateľov na Slovensku, zvýšili sa však nároky na sledovanie ekonomického vývoja aj v jednotlivých krajinách eurozóny a eurozóny ako celku. Na základe analýz ekonomického vývoja na Slovensku sa dnes vypracúvajú správy o ekonomickom vývoji na Slovensku.

NBS si plní v nezmenenom rozsahu úlohy aj v oblastiach riadenia obehu peňazí, zabezpečovania fungovania platobného styku, dohľadu nad platobnými systémami. Zintenzívnili sa dohľad nad celým finančným trhom. V rámci správy devízových rezerv Národná banka Slovenska spravuje aj časť rezerv ECB.

Keďže základné činnosti zostali v podstate nezmenené, prípadne došlo ešte k ich rozširovaniu, či už ide o menovú politiku, štatistiku, domáci a zahraničný platobný styk, správu devízových rezerv, emisiu bankoviek a mincí (správa obeživa)

a, samozrejme, dohľad nad finančným trhom, tzv. obslužné útvary sú rovnako nevyhnutné, či už ide o hospodársku správu, informačnú podporu, legislatívu, účtovníctvo, obranu a ochranu. Rovnako muselo zostať zachované vzdelávanie a manažment ľudských zdrojov.

Istá reorganizácia Národnej banky Slovenska sa však môže a musí uskutočniť. Prvá fáza sa začala už v roku 2009, avšak každá reorganizácia má svoje hranice, nakoľko dnes v niektorých oblastiach má Národná banka Slovenska ešte viac úloh ako v minulosti. Reorganizácia má byť racionalizáciou, a niekedy nevhodne v médiách pertraktovaný názor o zbytočnosti či už celej Národnej banky Slovenska alebo niektorých útvarov je značne skreslený a nesprávny. Centrálna banka je neoddeliteľnou súčasťou inštitucionálneho usporiadania vo všetkých vyspelých štátoch. Takmer vo všetkých svojich činnostiach je nezastupiteľná.

Zmeny po 1. januári 2009 neznamenajú nové výzvy len pre Národnú banku Slovenska. Vzhľadom na to, že Národná banka Slovenska po vstupe do eurozóny stratila svoju nezávislú menovú politiku pre Slovensko a stala sa spoluzodpovednou za menovú politiku celého Eurosystému, je potrebné pri ovplyvňovaní domácej ekonomiky kladť väčší dôraz na finančnú disciplínu v oblasti fiškálnej politiky. Aby nevznikli v ekonomike nerovnováhy, bude potrebné dosahovať v budúcnosti vyrovnané, resp. prebytkové hospodárenie verejného sektora. Tiež bude potrebné podporiť dostupnosť a mobilitu pracovnej sily. To by malo pomáhať tmiť prípadné nadmerné dopytové tlaky a z toho vyplývajúcu vyššiu dynamiku inflácie, keďže úrokové sadzby sa budú určovať pre celú menovú oblasť, teda spôsobom „one fits all“.

Som presvedčený, že Národná banka Slovenska disponuje výnimočným ľudským i inštitucionálnym kapitálom a že Národná banka Slovenska rovnako ako v minulosti bude jednak bezproblémovo zabezpečovať operatívny chod v rámci zákonom zverených činností a súčasne bude dôstojne reprezentovať Slovensko tak v rámci Európskeho systému centrálnych bánk, ako aj na ostatných medzinárodných fórach.

K tomu jej a všetkým jej zamestnancom prajem do budúcnosti veľa šťastia.

Ing. Peter Ševčovic

výkonný riaditeľ poverený riadením menovej oblasti, Národná banka Slovenska